

Partnerstwo VIADRINA 21+

Poradnik dobrego partnerstwa
w transgranicznej polsko-niemieckiej codzienności

Euroregion
PRO EUROPA VIADRINA

Partnerstwo VIADRINA 21+

Poradnik dobrego partnerstwa
w transgranicznej polsko-niemieckiej codzienności

Frankfurt (Oder) | Gorzów Wielkopolski
2023

Partnerstwo VIADRINA 21+

Poradnik dobrego partnerstwa w transgranicznej polsko-niemieckiej codzienności

Redakcja:

Toralf Schiwietz, Krzysztof Szydłak, Armand Adamczyk, Elżbieta Karmazyn,
Bogdan Kostyra, Marcin Guła, Joanna Wiśniewska, Witold Feszczyń

Kartografia:

© Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

Oprawa graficzna, skład i druk:

minkadu Kommunikationsdesign, Berlin

Wydawca:

© Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

Mittlere Oder e. V.

Holzmarkt 7
15230 Frankfurt (Oder)

Tel.: +49 335 66 594-0
Fax: +49 335 66 594-20

info@euroregion-viadrina.eu
www.euroregion-viadrina.eu

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

ul. Łokietka 22
66-400 Gorzów Wlkp.

Tel.: +48 95 7358 447
Fax: +48 95 7358 461

info@euroregion-viadrina.pl
www.euroregion-viadrina.pl

Publikacje, w tym fragmenty, tylko za zgodą wydawców.

Frankfurt (Oder) 2023 | Gorzów Wielkopolski 2023

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego
Europäische Union
Europäischer Fonds
für regionale Entwicklung

BB-PL
INTERREG V A
2014-2020

Redukować bariery – wspólnie wykorzystywać silne strony
Barrieren reduzieren – gemeinsame Stärken nutzen

Spis treści

Wprowadzenie	4
Partnerstwa w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA	6
Wskazówki i rekomendacje	22
Źródła finansowania	40
Formularz Zapytanie partnerskie	50
Literatura	51
Euroregion PRO EUROPA VIADRINA	52

Wprowadzenie

W ciągu ostatnich 30 lat w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA na licznych przykładach można zaobserwować wzrost liczby powiązań transgranicznych. Upadek żelaznej kurtyny otworzył możliwość intensyfikacji stosunków między Polską a Niemcami na wszystkich płaszczyznach społecznych. Na przykład w ostatnich dziesięcioleciach liczba partnerstw samorządowych między gminami w Euroregionie wzrosła do 38, a to oznacza, że prawie wszystkie miasta, urzędy i gminy współpracują z analogicznym odpowiednikiem po drugiej stronie granicy, a kooperacja ta dotyczy rozmaitych dziedzin i grup odbiorców: od edukacji wczesnoszkolnej po seniorów. Oprócz samorządów, także wiele innych instytucji odgrywa we wspomnianej współpracy niebagatelną, nierzadko wiodącą rolę – są to instytucje publiczne, izby, fundacje, stowarzyszenia.

Choć niewątpliwie na przestrzeni ostatnich lat nastąpiło poprawienie politycznych warunków ramowych, do których zaliczymy przystąpienie Polski do Unii Europejskiej i strefy Schengen, to jednak osoby działające we wspomnianych instytucjach odgrywają decydującą rolę w tworzeniu, utrzymywaniu i dalszym rozwoju działań transgranicznych, projektów i partnerstw. Liczba osób aktywnych w tych działaniach rośnie wraz z zakresem i różnorodnością wzajemnych powiązań jako całości, ale w poszczególnych przypadkach podlega zauważalnym wahaniom. Regularnie zdarza się, że ciągłość działań cierpi, gdy jeden z partnerów współpracy po jednej lub drugiej stronie odchodzi z powodów zawodowych lub z powodu wieku. Następcom lub nowicuszom łatwiej jest się zaangażować, jeśli otrzymują niskoprogowe lub zorientowane na zaspokajanie potrzeb i indywidualnie dostosowane oferty rozpoczęcia transgranicznego zaangażowania.

Od 2017 roku Euroregion PRO EUROPA VIADRINA realizuje projekt Coaching VIADRINA oraz Coaching VIADRINA – nowe szanse. Za pomocą konsultacji, dyskusji eksperckich, wyjazdów studyjnych i wymian partnerskich realizowano następujące cele:

- określenie potrzeb instytucji w regionie przygranicznym, które należy zaspokoić, aby mogły one rozpocząć lub zintensyfikować współpracę,
- rozszerzenie zakresu współpracy dla podmiotów w regionie przygranicznym w celu opracowania nowych możliwości i obszarów współpracy transgranicznej,
- aktywizacja i zachęcanie instytucji do rozpoczęcia lub rozszerzenia współpracy transgranicznej,
- poprawa wiedzy i umiejętności osób pracujących w instytucjach,
- wzmacnianie i pogłębianie partnerstw oraz inicjowanie nowych

W trakcie realizacji projektu Coaching VIADRINA potwierdziliśmy nasze wieloletnie doświadczenie – zakres tematyczny takich form wsparcia jest szeroki, a samo wsparcie stale poszukiwane. Począwszy od kursów językowych, poprzez poszerzanie kompetencji międzykulturowych, poznawanie struktur administracyjnych w sąsiednim kraju, po zgodną z prawem obsługę dofinansowań, inicjowanie nowych partnerstw dla aktywności i projektów oraz przestrzeganie zasad i procedur w kontekście transgranicznym (np. kwestie ubezpieczeniowe, VAT, przepisy dotyczące zamówień publicznych). Ostatecznie działania transgraniczne zawsze wiążą się z wyższymi kosztami osobowymi, materialnymi i finansowymi niż projekty realizowane wyłącznie na poziomie krajowym.

W niniejszej broszurze chcielibyśmy krótko podsumować doświadczenia z naszej długotrwałej pracy projektowej i służyć pomocą Państwu, osobom, działającym w instytucjach aktywnych transgranicznie, które są zaangażowane w tworzenie, utrzymywanie oraz dalszy rozwój polsko-niemieckich partnerstw.

Korzystając z okazji zapraszamy do przesyłania opinii na temat broszury, a także zgłaszania wszelkich potrzeb w zakresie wsparcia w kontekście transgranicznym. W tym celu prosimy o kontakt z pracownikami naszych biur w Gorzowie Wielkopolskim i Frankfurt nad Odrą.

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

Mittlere Oder e. V.

**Stowarzyszenie Gmin Polskich
Euroregionu „Pro Europa Viadrina”**

Rainer Schinkel
Vorsitzender | Przewodniczący Zarządu

Jacek Wójcicki
Przewodniczący Zarządu | Vorsitzender

Toralf Schiwietz
Geschäftsführer | Dyrektor

Krzysztof Szydłak
Dyrektor | Geschäftsführer

Frankfurt (Oder) | Gorzów Wielkopolski
Juni 2023 | czerwiec 2023

Partnerstwa w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA

Zainteresowanie kulturą i przyrodą sąsiedniego kraju jest często powodem jego odwiedzania, nawiązywania kontaktów z sąsiadami – kluczowym pierwszym krokiem do wspólnych polsko-niemieckich aktywności, a następnie podstawą transgranicznych działań instytucjonalnych.

Rozpoczęcie i rozwój takiej współpracy wymaga wspólnego interesu i zaangażowanych osób po obu stronach. Zanim jednak dojdzie do nawiązania konkretnej transgranicznej współpracy, potrzeba również licznych rozmów obu stron w celu wzajemnego poznania się, zbudowania zaufania i wypracowania wspólnych interesów. Współpraca transgraniczna może być nawiązywana i realizowana w sposób nieformalny w sektorze społeczeństwa obywatelskiego.

Jednak wraz ze wzrostem intensywności kontaktów i wydłużaniu czasu ich trwania, warto nadać współpracy podstawę prawną. W najprostszym przypadku może to być deklaracja intencji podpisana przez obie strony. W przypadku bardziej zaawansowanych partnerstw polsko-niemieckich można stosować umowy partnerskie dotyczące projektów lub umowy o współpracy strategicznej, które mogą być wspierane przez plany pracy oraz gremia.

Na poziomie krajowym to „Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy” z 17 czerwca 1991 roku stanowi centralną bilateralną umowę współpracy między oboma państwami po upadku żelaznej kurtyny. Traktat ten położył również fundament pod regularną pracę Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej i jej komitetów oraz zapoczątkował utworzenie Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Ponadto uzgodniono w nim dążenie do zintensyfikowania współpracy samorządowej, wymiany kulturalnej oraz współpracy w dziedzinie edukacji i badań naukowych, w następstwie czego zawarto liczne umowy bilateralne, np. o współpracy policji, służb ratowniczych i transportu kolejowego.

W ciągu ostatnich trzech dekad spotęgowała się również współpraca na poziomach niższych niż krajowy, a mianowicie na poziomie województw i krajów związkowych. W przypadku obszaru naszego Euroregionu należy podkreślić partnerstwo pomiędzy krajem związkowym Brandenburgia a województwami zachodniopomorskim i lubuskim. Decydującą rolę odgrywają tu odpowiednie ministerstwa lub departamenty w urzędach wojewódzkich i marszałkowskich.

Zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym obowiązkiem instytucji państwowych jest uwzględnienie różnych wymagań prawnych i przestrzennych oraz kompetencji we współpracy dwustronnej związanych z systemami federalnymi i centralnymi w obu krajach. Dotyczy to również poziomu powiatów i gmin. Jednak uwzględnienie tego faktu nadal pozwala instytucjom po obu stronach na współpracę, nawet jeśli znajdują się one na różnych szczeblach administracyjnych. W takich przypadkach mowa jest o partnerstwach asymetrycznych (Sarmiento-Mirwaldt 2016). Jako przykład dobrze funkcjonującej współpracy w takiej asymetrycznej konstelacji należy wskazać Polsko-Niemieckie Centrum Współpracy Służb Granicznych, Policyjnych i Celnych w Słubicach zlokalizowane na terenie Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA.

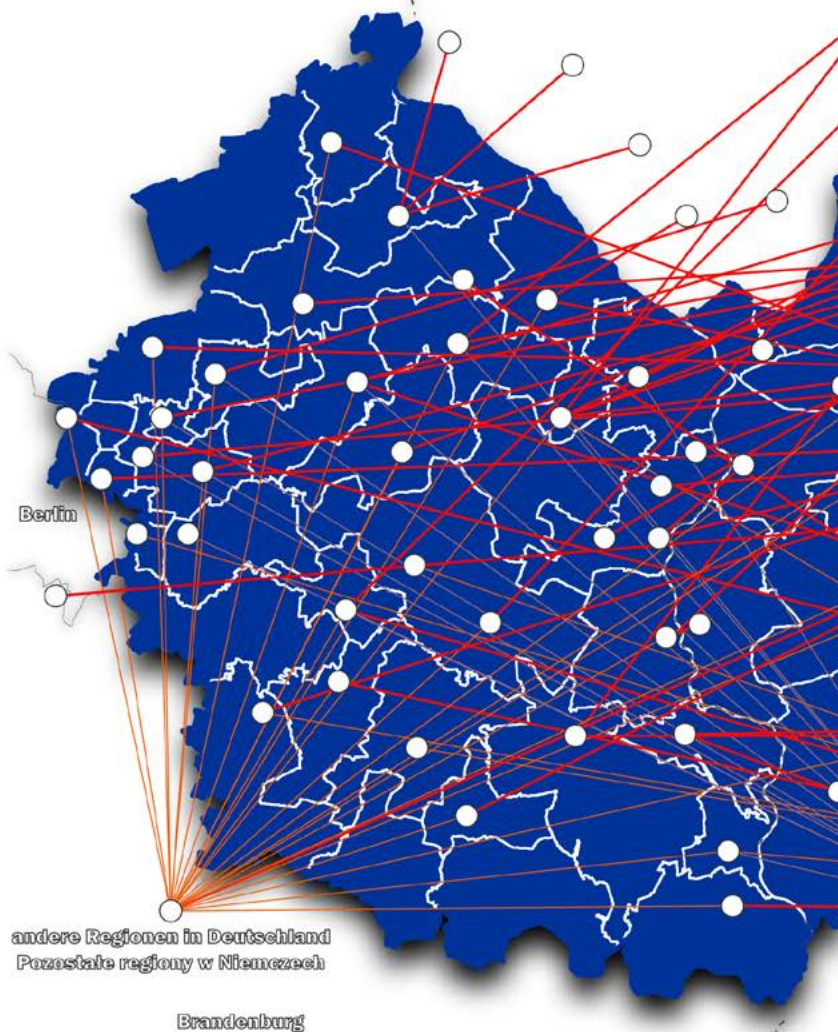
Pod parasolem Unii Europejskiej współpraca dwustronna na szczeblu państwowym z jej umowami i zasadami przygotowuje ramy dla działań społeczeństwa obywatelskiego, co zostanie wyjaśnione poniżej na przykładzie współpracy samorządowej, szkolnej i projektowej.

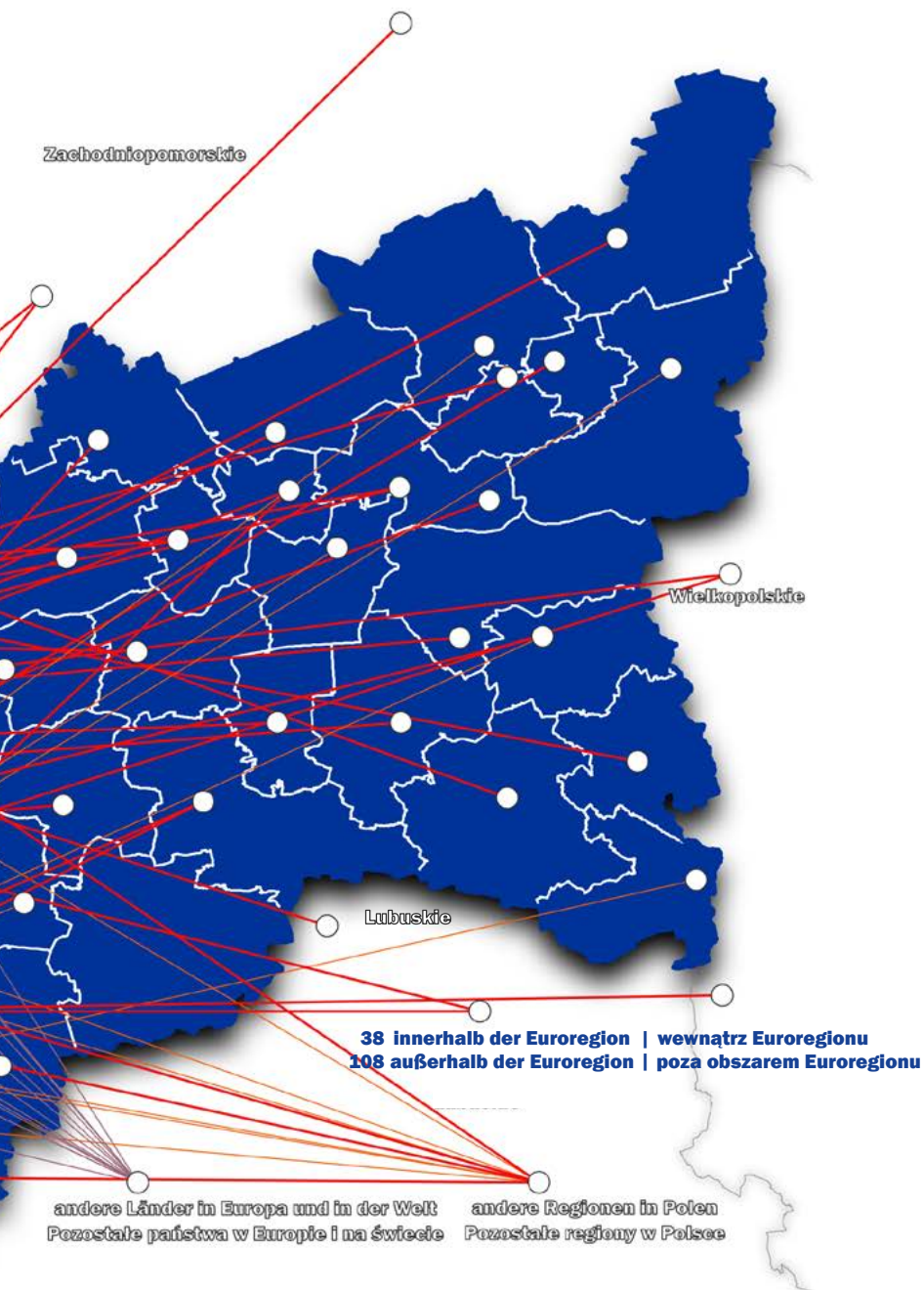
Polsko-niemiecka współpraca na szczeblu samorządowym odgrywa pod wieloma względami kluczową rolę we współpracy transgranicznej w naszym Euroregionie. Po ostatnich reformach terytorialnych stanowią one obecnie stabilne struktury, zdolne do działania, posiadające zaangażowanych przedstawicieli i kompetentny, często wielojęzyczny personel. Dzięki w dużej mierze porównywalnym zadaniom po obu stronach, istnieje szerokie spektrum wspólnych obszarów działania, które wykraczają daleko poza współpracę w zakresie ośrodków opieki dziennej, szkół, kształcenia zawodowego, sportu, (ochotniczych) straży pożarnych i seniorów.

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

Kommunale Partnerschaften | Partnerstwa Komunalne

W ten sposób partnerstwa samorządowe nie tylko osiągają niezwykley zakres pod względem liczebności grup zaangażowanych osób, ale także wnoszą znaczący wkład w ciągłość współpracy polsko-niemieckiej poprzez swoje długoterminowe struktury. Ponadto, w przypadku działań związanych z projektami, budżetom gmin łatwiej jest sprostac dodatkowym kosztom organizacyjnym działań transgranicznych, prefinansować poniesione koszty oraz wnieść wkład własny. Jest to jeden z powodów, dla których asymetryczne partnerstwa między organizacjami pozarządowymi i gminami regularnie pojawiają się przy realizacji projektów transgranicznych.

W 2020 roku w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA istniało 38 partnerstw samorządowych na podstawie umów między samymi miastami, gminami i powiatami (ER PEV 2021). Ponadto istnieje 108 dalszych partnerstw z instytucjami samorządowymi w innych częściach Niemiec i Polski, Europy i całego świata. Transgraniczne i międzynarodowe działania wynikające z tych porozumień stanowią skuteczny, a tym samym znaczący wkład w międzynarodowe zrozumienie i dobre stosunki sąsiedzkie na poziomie samorządowymi.

Oprócz znaczącej roli instytucji samorządowych, społeczeństwo obywatelskie zyskuje na znaczeniu w kontekście transgranicznym, ponieważ przypisuje mu się coraz to ważniejsze zadania, a także dlatego, że ograniczone fundusze publiczne nie są już w stanie samodzielnie zapewnić oferty w dziedzinie kultury, sportu itp. W szerszym znaczeniu obejmuje to również partnerów socjalnych i inne organizacje działające w sferze gospodarczej, społecznej i socjalnej, a także wspólnoty religijne i organizacje pozarządowe (NGO) oraz inicjatywy obywatelskie.

W przypadku polsko-niemieckich partnerstw szkolnych szczególną rolę odgrywa współpraca między sektorem publicznym a sektorem społeczeństwa obywatelskiego. W zależności od swoich kompetencji i możliwości, szkoły są w stanie samodzielnie realizować polsko-niemieckie projekty lub wykorzystywać stowarzyszenia wspierające szkoły do pozyskiwania funduszy na odpowiednie projekty. Biorąc pod uwagę deficyt personelu w szkołach po obu stronach, współpraca z gminami lub z organizacjami pozarządowymi, które oferują kompletne pakiety zajęć szkolnych lub pozalekcyjnych, jest bardzo przydatnym rozwiązaniem dla projektów transgranicznych w dziedzinie edukacji. W tym celu istotnym źródłem finansowania są również coroczne dofinansowania Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

Pośród 307 szkół ogólnokształcących prawie połowa (131) utrzymuje międzynarodowe partnerstwa ze szkołami w wielu krajach na całym świecie (ER PEV 2020b). W samym obrębie Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA 41 z nich to partnerstwa między szkołami niemieckimi i polskimi.

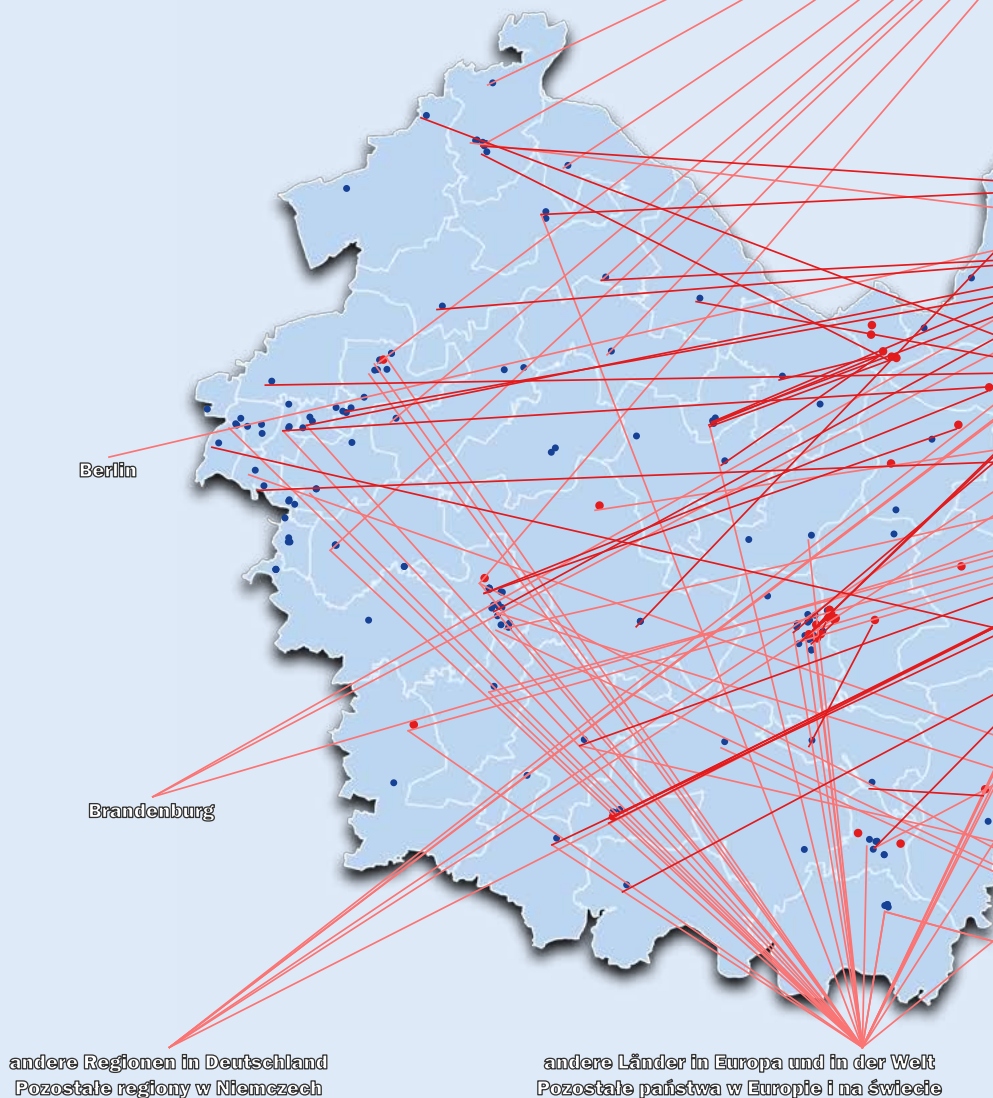
Wiele partnerstw transgranicznych można scharakteryzować dużą liczbą projektów Funduszu Małych Projektów (FMP) finansowanych przez Unię Europejską (INTER-REG) lub projektów wymiany młodzieży finansowanych przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży (PNWM), którym doradzają, towarzyszą i nadzorują – od opracowania pomysłów i wniosku do wdrożenia projektu i jego rozliczenia – dwa stowarzyszenia Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA.

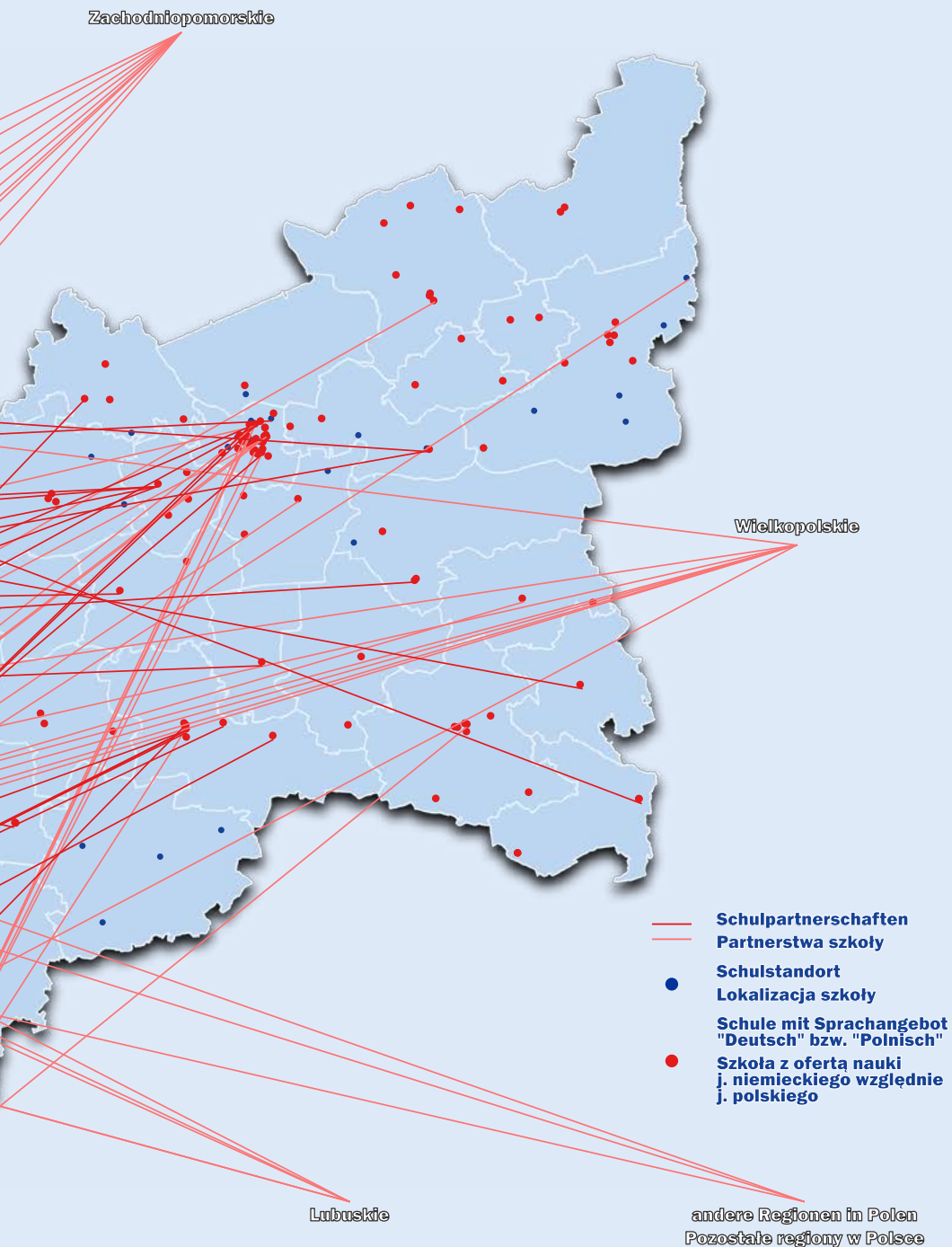
Analiza interakcji w projektach realizowanych z Funduszu Małych Projektów w latach 2009-2019 wykazała, że polsko-niemieckie spotkania miały miejsce w prawie wszystkich gminach Euroregionu (ER PEV 2020a). Ponadto stało się jasne, że na przestrzeni lat dużą liczbę interakcji między wieloma gminami cechuje wzrost intensywności kontaktów. Stwierdzono również, że w poszczególnych gminach, oprócz stałych partnerstw, utrzymywano pewną ciągłość współpracy nawet w przypadku fluktuacji podmiotów. W takich przypadkach inne struktury gmin kontynuowały projekty.

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

**Internationale Schulpartnerschaften
von allgemeinbildenden Schulen |**

**Międzynarodowe partnerstwa
szkół kształcenia ogólnego**

Rys. 2: Międzynarodowe partnerstwa szkół ogólnokształcących w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA (ER PEV 2020b)

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

**Interaktionen im Rahmen der grenzübergreifenden
Zusammenarbeit |**

Interakcje w ramach współpracy transgranicznej

Anzahl Projekte je Gemeinde |

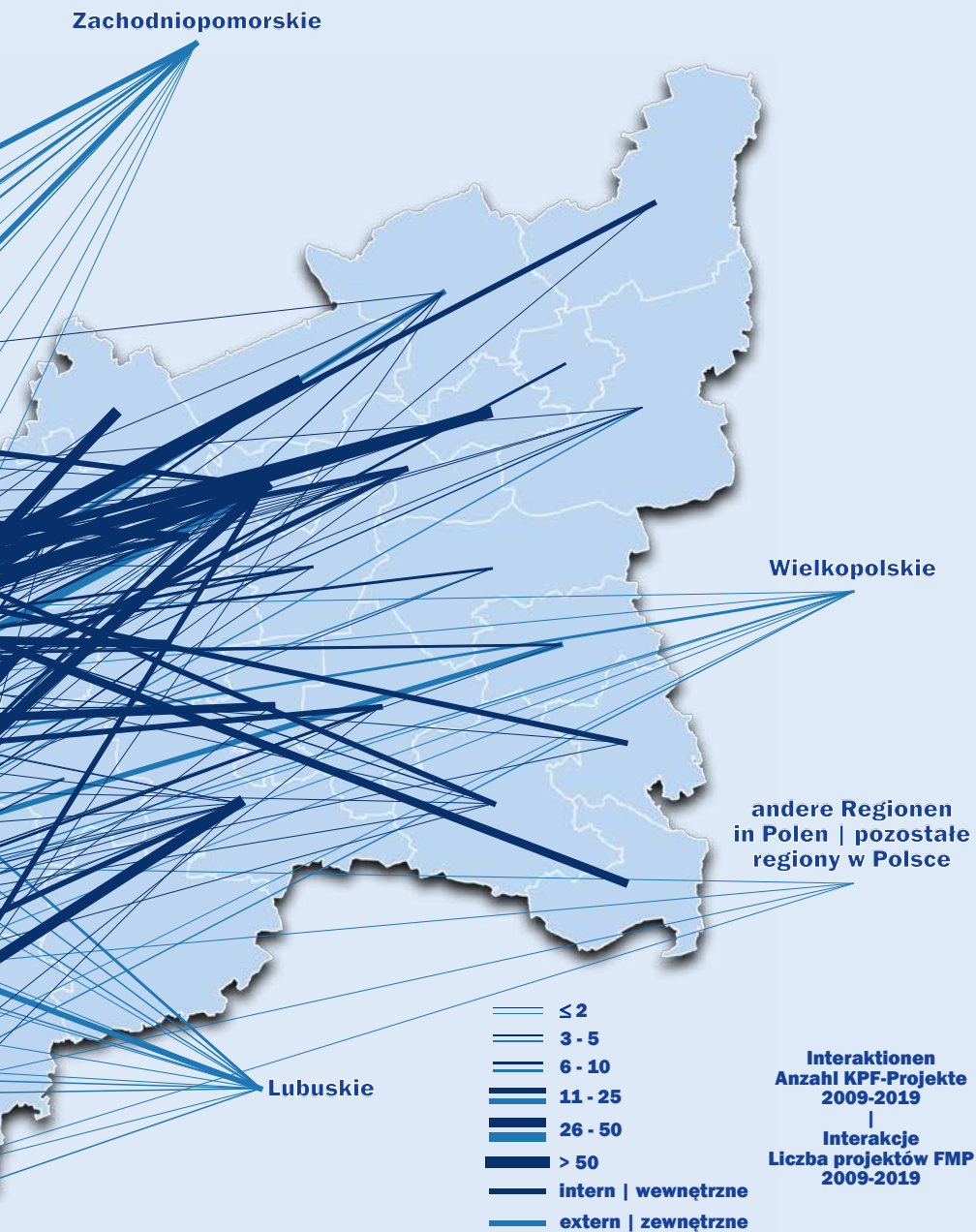
Liczba projektów w gminach

KPF_FMP 2009-2019

Berlin

Brandenburg

**andere Regionen in
Deutschland | pozostałe
regiony w Niemczech**

Rys. 3: Analiza polsko-niemieckich partnerstw na poziomie gminnym - interakcje (liczba projektów FMP) 2009-2019 (ER PEV 2020a)

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

**Interaktionen im Rahmen der grenzübergreifenden
Zusammenarbeit |**

Interakcje w ramach współpracy transgranicznej

Anzahl Projekte je Gemeinde |

Liczba projektów w gminach

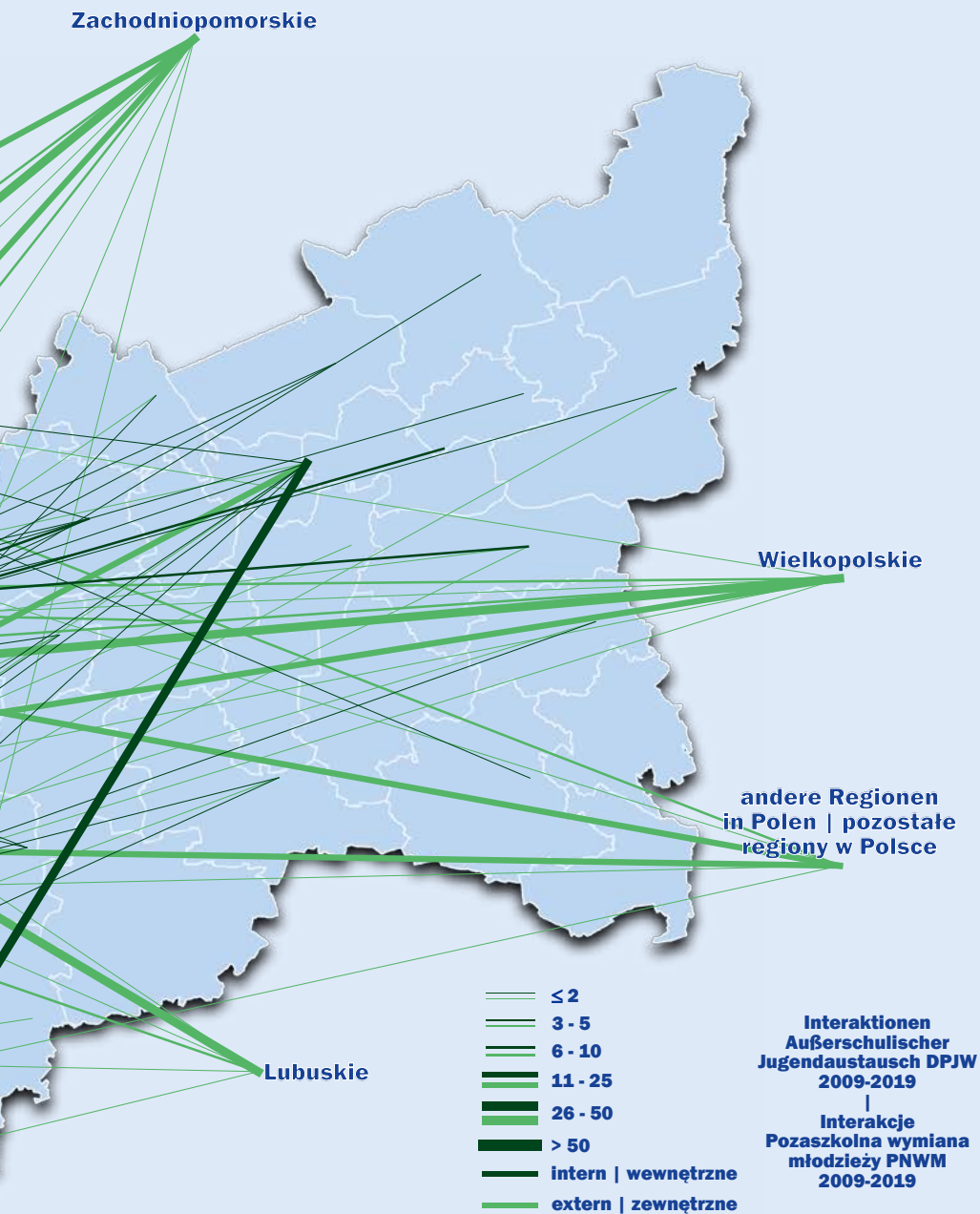
DPJW_PNWM 2009-2019

(außerschulischer Jugendaustausch | pozaszkolna wymiana młodzieży)

Berlin

Brandenburg

**andere Regionen in
Deutschland | pozostałe
regiony w Niemczech**

Rys. 4: Analiza polsko-niemieckich partnerstw na poziomie społeczności lokalnych – interakcje (liczba projektów PNWM) w zakresie pozaszkolnej wymiany młodzieży w latach 2009-2019 (ER PEV 2020a)

Ponieważ w projektach finansowanych przez INTERREG chodzi głównie o organizowanie spotkań we wszystkich obszarach społecznych oraz we wszystkich grupach wiekowych, przewyższają one liczbę interakcji w obszarze projektów spotkań młodzieży finansowanych przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży. Na przykład w latach poprzedzających pandemię Covid-19 w Funduszu Małych Projektów zidentyfikowano około 22 000 niemieckich i polskich uczestników rocznie. W projektach wymiany młodzieży co roku brało udział dodatkowo około 7 000 uczestników z obu stron. Ponieważ liczba uczestników z roku na rok rośnie, można wychodzić z założeń, że przez lata duża część ludności Euroregionu skorzysta z takich polsko-niemieckich doświadczeń międzykulturowych.

Należy podkreślić, że spotkania młodzieży finansowane przez PNWM to zazwyczaj kilkudniowe wydarzenia z bogatym programem interakcji między młodzieżą z obu stron, a także z elementami nauki języka sąsiada. Stawia to również pewne wymagania co do kompetencji i możliwości organizatorów takich projektów.

Wytrzymałość ugruntowanych partnerstw transgranicznych uwidoczniła się podczas pandemii koronawirusa w kontekście zarządzanych ograniczeń w kontaktach. Wiele projektów zostało anulowanych, przełożonych na czas łagodniejszych restrykcji lub przestawionych na formaty online. Korzystne okazało się to, że po obu stronach kładziono ogromny nacisk na cyfryzację. Tym samym, nawet w kontekście transgranicznym, formaty cyfrowe były często wykorzystywane do utrzymywania kontaktów. Wymagało to jednak z już istniejących kontaktów, odpowiednich zasobów technicznych i kompetencji cyfrowych wśród podmiotów. Rozszerzenie współpracy lub pośrednictwo w nawiązywaniu nowych kontaktów zostało praktycznie wstrzymane i stało się możliwe tylko wtedy, gdy zostało zainicjowane przy pomocy istniejących kontaktów, np. dwóch stowarzyszeń Euroregionu.

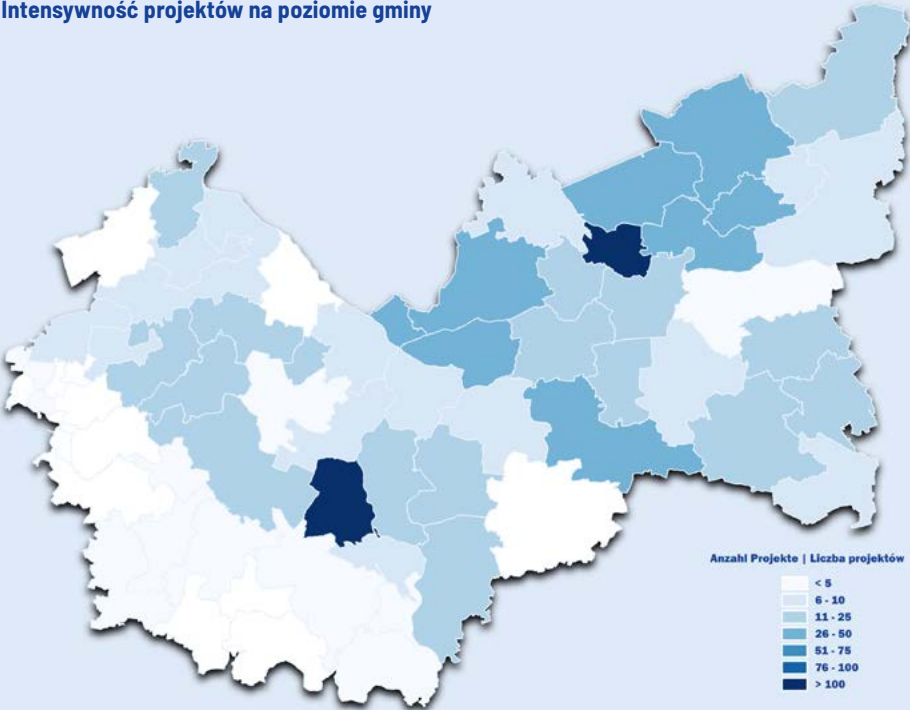
Tak więc istnienie i ciągłość intensywnych kontaktów między podmiotami po obu stronach ma ogromne znaczenie dla zachowania zdolności do działania ponad granicami, zwłaszcza w przypadku pandemii lub podobnych przeciwności losu, uniemożliwiających bezpośrednie spotkania. Aby to utrzymać i rozszerzyć, w przyszłości również potrzebne będzie podjęcie działań mających na celu budowanie kompetencji i zasobów.

Istnieje szeroki wachlarz podmiotów w polsko-niemieckich partnerstwach. Na podstawie projektów spotkań finansowanych z programu współpracy INTERREG VA 2014-2020 z Funduszu Małych Projektów Euroregionu można wywnioskować, że po niemieckiej stronie Euroregionu w latach 2016-2022 główną rolę odgrywały stowarzyszenia. Po stronie polskiej większość tego typu projektów realizowana jest przez samorządy. Ze względu na różne struktury podmiotów po obu stronach, asymetryczne konstelacje nie są niczym niezwykłym na tym poziomie polsko-niemieckich partnerstw. Przyczyniają się one nawet do ciągłości relacji i różnorodności w rodzaju, zakresie i intensywności prowadzonych w międzyczasie działań i projektów.

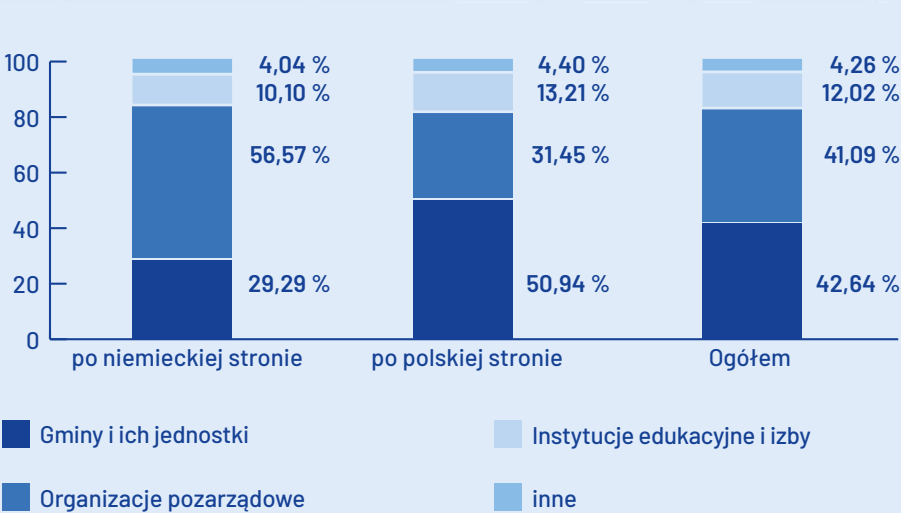
Wśród projektów FMP finansowanych przez INTERREG w naszym Euroregionie dominują te poświęcone kulturze i dziedzictwu kulturowemu. Bardziej szczegółowa analiza projektów FMP z innych obszarów tematycznych pozwala stwierdzić, że często początkiem współpracy transgranicznej są wspólne działania kulturalne. Obszar ten przyciąga również najwięcej mieszkańców i z tego powodu dominuje również w projektach rozpisywanych na kolejne lata. Inne, rzadziej obsługiwane obszary tematyczne są często identyfikowane, rozwijane i wdrażane dopiero w trakcie kilkuletnich relacji między partnerami. Ponadto, jedną z przyczyn niskiej liczby projektów, np. w dziedzinie zdrowia i spraw społecznych, biznesu i nauki lub energii i ochrony środowiska, można znaleźć w samej strukturze podmiotów, czy to dlatego, że istnieje tylko kilka transgranicznie aktywnych podmiotów, czy też dlatego, że otrzymują one wsparcie dla swoich działań z innych źródeł. W każdym razie możliwość wspierania działań z tak szerokiego spektrum tematycznego stanowi dużą wartość dodaną dla mieszkańców i instytucji Euroregionu.

Fundusz Małych Projektów w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA 2016-2023

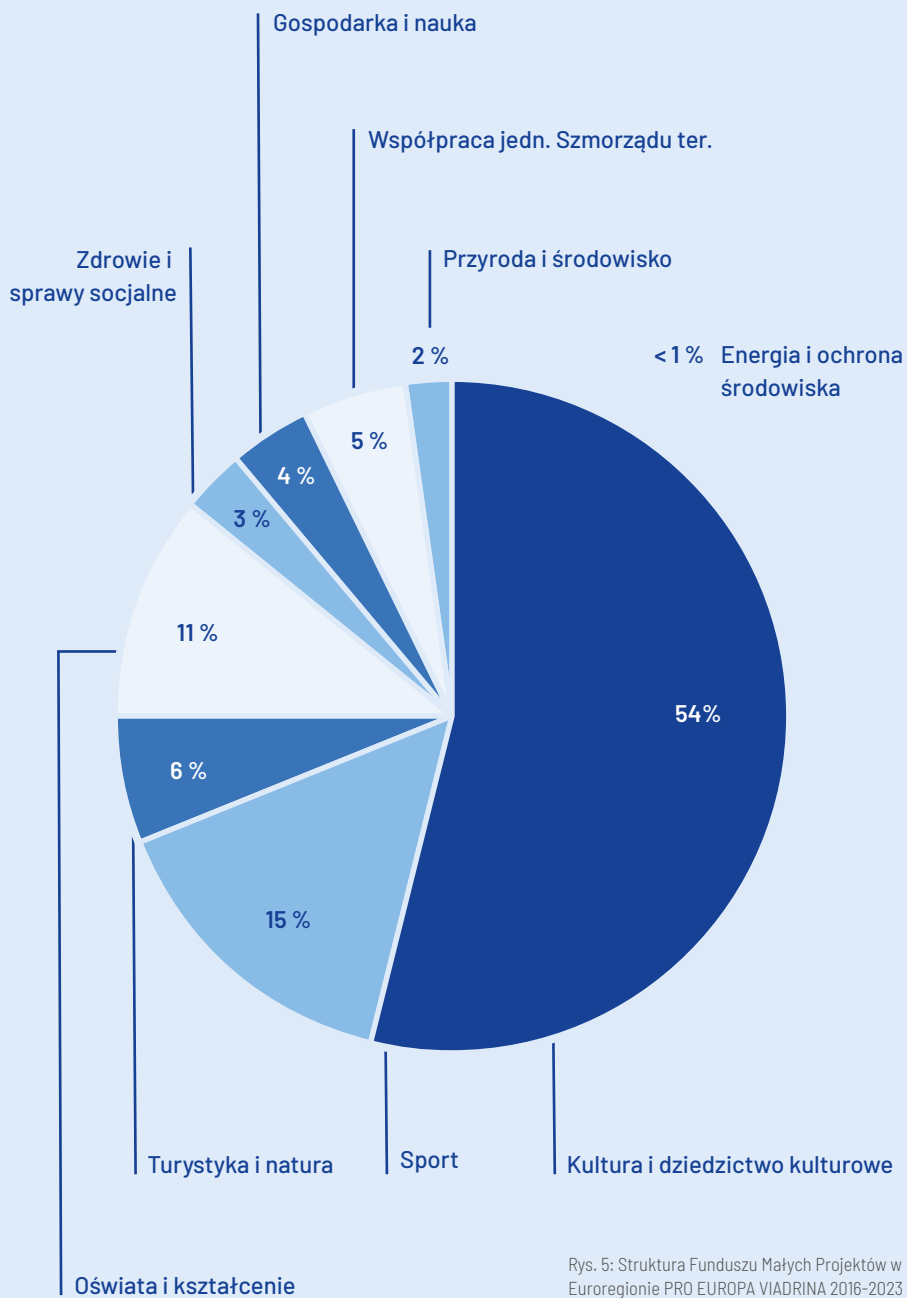
Intensywność projektów na poziomie gminy

Struktura beneficjentów

Środki EFRR wg. obszarów wsparcia

Rys. 5: Struktura Funduszu Małych Projektów w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA 2016-2023

Wskazówki i rekomendacje

W wyniku realizacji projektu Coaching VIADRINA Euroregion PRO EUROPA VIADRINA opublikował raport „Coaching VIADRINA – Potencjały i przeszkody kooperacji transgranicznych” (ER PEV 2020a), w którym zidentyfikowano nie tylko ujęte w tytule potencjały i przeszkody, ale także potrzeby działania.

Kluczowym elementem była analiza struktury, zakresu przestrzennego, spektrum tematycznego i intensywności partnerstw transgranicznych. Z ankiet przeprowadzonych wśród podmiotów, z wypracowanych na warsztatach konkluzji i analizy danych dotyczących partnerstw związanych z projektami w ramach Funduszy Małych Projektów współfinansowanych przez UE na lata 2008-2019 wynika również, że w Euroregionie:

- każdego roku realizowanych jest około 150 przedsięwzięć
- Fundusze Unijne mają poprzez projekty FMP w obrębie Euroregionu wpływ na cały obszar
- projekty w obszarze kultury dominują
- bardzo szerokie spektrum tematyczne działań jest decydującym argumentem za rozwojem i rozszerzeniem współpracy
- struktura partnerstw jest raczej zrównoważona
- asymetryczne partnerstwa lub zmieniające się podmioty w gminach przyczyniają się do ciągłości współpracy
- co roku w realizacji projektów FMP uczestniczy około 30 nowych instytucji;
- ten rodzaj dofinansowywania projektów przez UE, i – co ważne – w stopniu gwarantującym pokrycie kosztów – jest dla podmiotów je realizujących niezbędne
- finansowanie projektów ze środków UE jest czasami postrzegane przez beneficjentów jako skomplikowane i czasochłonne, a długi czas oczekiwania na refundację, zwłaszcza dla organizacji pozarządowych, ma znaczenie egzystencjalne.

Analiza pozwoliła również na jakościową charakterystykę takich projektów pod względem ich zdolności do:

- umożliwiania zainteresowanym podmiotom współprac transgranicznych
- przyczyniania się do ciągłości współpracy polsko-niemieckiej
- wyzwalania kreatywności, przez umożliwienie partnerom, z którymi współpracują, poświęcenia się bardziej złożonym projektom.

Należy podkreślić, że współpraca transgraniczna we wszystkich trzech kategoriach wymaga wsparcia finansowego i merytorycznego. Co więcej, kreatywne projekty są możliwe dopiero wtedy, gdy partnerów współpracy dostatecznie do niej przeszkolono i gdy poprzez ciągłe współdziałanie ukształtowało się wystarczające wzajemne zaufanie.

Odnosząc się do stwierdzenia dotyczącego finansowania projektów transgranicznych pokrywającego koszty, należy zauważyć, że analiza dotyczyła projektów, które realizowane były przed globalnymi kryzysami, takimi jak pandemia COVID-19 (2020-2022) czy wojna Rosji z Ukrainą (od 2022 r.).

Na podstawie tych wyników Euroregion opracował zestaw niezbędnych działań w zakresie merytorycznym (np. wiedza, umiejętności, kompetencje) i organizacyjnym (np. personel, zasoby finansowe, infrastrukturalne i struktury), które służą rozwojowi i rozszerzeniu współpracy transgranicznej.

Celem kolejnego projektu „Coaching VIADRINA – nowe szanse”, który również był finansowany z Programu INTERREG VA, było podniesienie wiedzy i kompetencji instytucji w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA zainteresowanych transgraniczną współpracą projektową.

Na zidentyfikowane potrzeby w zakresie działań reagowano za pomocą następujących wypróbowanych i przetestowanych formatów:

- dyskusje merytoryczne i indywidualny coaching
- wymiana doświadczeń i warsztaty
- wymiany partnerskie
- wyjazdy studyjne.

Rys. 6.: Spotkanie aktywnych w tematyce turystyki rowerowej 18.01.2023 w Gorzowie Wlkp. (Fot.: Marcin Gula)

Projekt rozpoczął się w tym samym czasie, co pandemia COVID-19 i był naznaczony ograniczeniami, które mu towarzyszyły. Dopiero późnym latem 2020-2022 roku łagodzenie ograniczeń w kontaktach pozwalało na ponowne fizyczne spotkania, pod warunkiem przestrzegania pewnych środków ostrożności, takich jak zasady dotyczące dystansu lub noszenie maseczek.

Podstawowym elementem projektu „Coaching VIADRINA – nowe szanse” są dyskusje eksperckie i indywidualne sesje coachingowe z podmiotami, które na ogół odbywały się osobiście; tylko w okresach ograniczeń kontaktowych spowodowanych pandemią odbywały się one telefonicznie lub poprzez wideo. W dyskusjach tych zainteresowanie uczestników koncentrowało się przede wszystkim na następujących aspektach:

- poszukiwanie partnerów (projektowych)
- wsparcie międzykulturowe dla spotkań partnerów projektu
- merytoryka partnerstw i projektów
- organizacja partnerstw bądź projektów
- możliwości i warunki finansowania.

Rozmowy z podmiotami służyły nawiązaniu, poszerzaniu lub zintensyfikowaniu polsko-niemieckich partnerstw. Pracownicy Euroregionu wyjaśniali zainteresowanym różne obowiązki, struktury, procedury, języki, możliwości finansowania i międzykulturowe aspekty współpracy w Niemczech i w Polsce. Ze względu na różnorodność obszarów społecznych i tematów reprezentowanych przez zainteresowane podmioty, było to zadanie bardzo indywidualne i bardzo czasochłonne, jak w przypadku zapytań o znalezienie odpowiednich partnerów projektowych. Tego typu coaching wymaga kilku spotkań, aby w dłuższej perspektywie został zwieńczony sukcesem. Jeśli podczas spotkań pojawiały się kwestie, które dotyczyły kilku podmiotów, były one wykorzystywane jako okazja do przeprowadzenia warsztatów lub szerszej wymiany doświadczeń.

Po przeprowadzeniu przez pracowników Euroregionu kilku rozmów z zainteresowanymi stronami w celu poznania ich interesów i poszukiwania dalszych odpowiednich partnerów, udzielili oni również wsparcia organizacyjnego na pierwsze spotkanie w dniu 18 stycznia 2023 roku. w Gorzowie Wlkp.

Ze względu na regularnie zadawane pytania, na przykład przez przedstawicieli niemieckich podmiotów, dotyczące obowiązującego prawa zamówień publicznych, Euroregion podjął ten temat podczas warsztatów, które odbyły się 4 października 2022 roku z udziałem ponad 40 uczestników.

Podczas tych warsztatów uczestnicy otrzymali jasny przegląd obowiązujących podstaw prawnych od poziomu krajowego do unijnego, co dało im większą pewność w stosowaniu procedur realizowania zamówień publicznych w Niemczech i Polsce, a także w ich dokumentacji. Inne warsztaty poświęcone były aspektom międzykulturowym, raportom na temat doświadczeń z wieloletnich partnerstw polsko-niemieckich lub możliwościom dofinansowania. Warsztaty te były połączone z wymianami partnerskimi i kooperacyjnymi organizowanymi przez Euroregion, ponieważ były skierowane do tej samej grupy podmiotów.

Rys. 7: Warsztaty „Prawo zamówień publicznych dla beneficjentów” 04.10.2022 we Frankfurcie nad Odrą (Fot: archiwum Euroregionu)

Rys. 8: Polsko-Niemiecka giełda partnerska 8.03.2023 r. w Kostrzynie nad Odrą (Fot.: archiwum Euroregionu)

Giełdy partnerskie i kooperacyjne stanowią dla współpracy polsko-niemieckiej istotny format, który w przebiegu projektu mógł być realizowany dopiero w 2023 roku ze względu na ograniczenia kontaktów osobistych związane z pandemią. W konsekwencji dopiero 8 marca 2023 roku w Kostrzynie nad Odrą zorganizowano giełdę partnerów, która była skierowana do wszystkich zainteresowanych podmiotów, a także dostarczała informacji na temat możliwości finansowania projektów polsko-niemieckich.

Giełda współpracy w dniu 16 czerwca 2023 roku w Collegium Polonicum w Ślubicach była skierowana szczególnie do podmiotów zajmujących się pracą z dziećmi i młodzieżą.

Takie giełdy współpracy, jeśli są odpowiednio skonstruowane, szczególnie dobrze służą:

- znalezieniu nowych lub dodatkowych partnerów do współpracy,
- lepszemu poznaniu własnej instytucji i własnych ofert uczestnictwa,
- uzyskaniu pomysłów lub sugestii dotyczących własnej pracy,
- uzyskaniu odpowiedzi na własne pytania,
- umożliwieniu zgłaszania problemów i przeszkód,
- spotkaniu podobnie myślących ludzi i wzmocnieniu własnej motywacji do współpracy transgranicznej.

Rys. 9: Polsko-Niemiecka giełda partnerska 8.03.2023 r. w Kostrzynie nad Odrą (Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 10: Warsztaty pt. Warto lepiej się poznać, aby lepiej realizować wspólne projekty po obu stronach granicy, 18.02.2020 Gorzów Wielkopolski (Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 11: Warsztaty pt. Nowa perspektywa finansowa 2021-2027 – nowe zasady finansowania projektów 24.09.2020, Gorzów Wielkopolski (Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 12: Wyjazd studyjny polskich ekspertów z dziedziny integracji młodzieży i migrantów 21.09.2021 w OSZ Fürstenwalde (Fot.: archiwum Euroregionu)

W związku z tym tego rodzaju wydarzenia wykraczają daleko poza aspekt poszukiwania partnerów i powinny być regularnie powtarzane, jeśli to możliwe, najpóźniej po około 2 latach. W wyniku zorganizowanych w tym roku giełd współpracy planowane jest połączenie przyszłych formatów tego rodzaju z giełdami pomysłów.

W ramach projektu „Coaching VIADRINA – nowe szanse” zorganizowano szereg wyjazdów studyjnych, które są również ważnym, ale i wymagającym instrumentem współpracy transgranicznej. Skupiono się na pracy z młodymi ludźmi znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji życiowej oraz na pracy z seniorami.

Oprócz wymiany doświadczeń, takie wyjazdy studyjne przyczyniają się również do tworzenia nowych partnerstw lub nowych projektów.

Wymiana doświadczeń na temat współpracy z polskimi partnerami oraz zasad finansowania w ramach Funduszu Małych Projektów i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży została zorganizowana przez Euroregion 25 września 2020 roku we Frankfurcie nad Odrą. Ze względu na obowiązujące od miesiąca ograniczenia w kontaktach, zainteresowanie tym osobistym spotkaniem wśród podmiotów było duże, a w wymianie doświadczeń wzięło udział 30 osób. W dyskusji zasadniczo potwierdzono wyniki analizy wspomnianej na początku.

Również w świetle ostatnich doświadczeń związanych z pandemią COVID-19, uczestnicy byli zgodni co do następujących zasad współpracy w partnerstwach polsko-niemieckich, które zostały również potwierdzone w trakcie projektu:

- Regularna komunikacja jest podstawą dobrej współpracy – zarówno w obszarze administracji, jak i społeczeństwa obywatelskiego.
- Regularna współpraca prowadzi do zaufania między partnerami co owocuje szczególnie w trudnych czasach lub kryzysach.
- Niezbędny jest regularny osobisty kontakt między partnerami. Tylko w ugruntowanych partnerstwach narzędzia cyfrowe (telefon, e-mail i wideokonferencje) są pomocne w utrzymywaniu kontaktu.
- Fizyczna odległość między niemieckimi i polskimi podmiotami, analogiczna do bariery językowej, utrudnia współpracę. Obie przeszkody są jednak uważane za możliwe do usunięcia.

Rys. 13: Giełda kooperacyjna 16.06.2023 r. w Słubicach (Fot.: archiwum Euroregionu)

- W udanych partnerstwach niemieckie i polskie podmioty często mają liderów - jednostki, które są siłą napędową współpracy. Często zmieniający się krąg wiodących działaczy może mieć negatywny wpływ na ciągłość partnerstwa.
- Polsko-niemieckie partnerstwa obejmują szerokie spektrum tematyczne we wszystkich dziedzinach życia społecznego. W kooperacjach, które odnoszą sukcesy od wielu lat, pomysły na projekty są dalej rozwijane i coraz częściej osiągane są wyniki przynoszące duże praktyczne korzyści dla uczestników. W zależności od sytuacji ekonomicznej podmiotów, działania związane z projektami we wszystkich obszarach i konfiguracjach powinny być w stanie otrzymać odpowiednie wsparcie.
- Działania inwestujące w ludzi są uważane za szczególnie cenne. Projekty skierowane do dzieci i młodzieży, np. w zakresie edukacji, są uważane za wyjątkowo ważne pod tym względem.

Rys. 14: Wyjazd studyjny dla seniorów (na górze 05.11.2021, Kostrzyn n.O.; po lewej i na kolejnej stronie 13.+14.06.2022, Frankfurt (Oder)(Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 15: Wyjazd studyjny dla seniorów 13-14.06.2022, Frankfurt nad Odrą (Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 16: Wyjazd studyjny dla seniorów 13-14.06.2022, Frankfurt nad Odrą (Fot.: archiwum Euroregionu)

Rys. 17: Wyjazd studyjny dla seniorów 4.11.2021 Gorzów Wielkopolski (Fot.: archiwum Euroregionu)

Kontakte zu Kitas im Blick

Zusammenarbeit in der Pro-Europa-Viadrina-Region setzt bei Kindern an

Rehfelde (n) In Sachen grenzüberschreitende Zusammenarbeit von Kinderbetreuungs- und Bildungseinrichtungen in der „Euroregion Pro Europa Viadrina“ machte sich kürzlich eine kleine Delegation in Rehfelden kundig.

Gemeinsam mit der Leiterin des Gorzower Kindergartens „Märchenwelt“ Jolanta Switala und Erzieherin Marzanna Joniec war Krzysztof Szyllak als polnischer Geschäftsführer der Euro-Viadrina-Region nach Rehfelden gekommen. „Wir wollen das Potenzial für dieses Zusammenwirken ausloten“, sagte er. Das Richtfest an der Kita „Fuchsbau“ biete einen guten Anlass, sich am Beispiel Rehfeldes ein Bild zu verschaffen und über Partnerschaften zu sprechen. Dazu gehörte auch ein Rundgang durch das Haus.

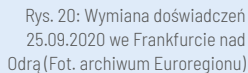
Viele Methoden seien ähnlich und es gebe Projekte wie „Gesunde Ernährung“ oder „Natur“, die auch sie in Gorzów verfolgen würden, stellte Jolanta Switala fest. Es gebe manches voneinander zu lernen, weshalb man sehr interessiert an Partnerschaften sei.

Kontakt: info@euroregion-viadrina.eu

Gespräch am Rande des Richtfestes: Krzysztof Szyllak, Marzanna Joniec, Jolanta Switala, Armand Adamczyk und Rehfeldes Kita-Leiterin Gabriele Heißig (von rechts)
Foto: MÖZ/Gabriele Rätz

Rys. 18: Współpraca przedszkoli w Euroregionie PRO EUROPA VIADRINA (Fot.: archiwum Euroregionu)

W odniesieniu do wspomnianych na początku aspektów komunikacji i zaufania, należy również odnieść się do „Międzykulturowego przewodnika po polsko-niemieckim życiu codziennym” (Euroregion PRO EUROPA VIADRINA 2023), który został opracowany i opublikowany przez Euroregion w ramach projektu INTERREG DIALOG.

W odniesieniu do współpracy projektowej i możliwości dofinansowania projektów w polsko-niemieckich partnerstwach sformułowano następujące zalecenia:

- Aby zmobilizować uczestników, zwłaszcza młodych ludzi, do udziału w działaniach transgranicznych, ważne jest zwiększenie dostępu do oferowanych działań, pokazanie możliwości uczestnictwa i upowszechnianie wydarzeń w regionie.
- Wspieranie działań transgranicznych jest ważne niezależnie od rodzaju projektu, szczególnie dla podmiotów słabszych ekonomicznie. Wsparcie finansowe projektów, które służą zapewnieniu ciągłości współpracy partnerskiej, powinno być równie ważne (również w systemie ewaluacji), jak np. finansowanie najważniejszych wydarzeń kulturalnych czy projektów innowacyjnych. Wartością naddaną w przypadku działań powtarzających się jest każdorazowe wzmocnienie współpracy partnerów.
- Dotychczasowe dość szerokie spektrum kwalifikowalnych wydatków związanych z projektami powinno zostać utrzymane, jak choćby uwzględnienie kosztów wynagrodzenia personelu. Stawki finansowania np. zakwaterowania i wyżywienia powinny pozwolić realizatorom projektów na pokrycie ich kosztów. Nie powinno mieć znaczenia, gdzie odbywają się działania, jeśli jest to ważne dla regionu.
- W odniesieniu do podmiotów mniejszych instytucji, np. organizacji pozarządowych, ważne jest uproszczenie zasad rachunkowości, przyznawanie zaliczek i zapewnienie szybkiego zwrotu kosztów.

Zasady i zalecenia określone w niniejszym dokumencie zostały potwierdzone we wszystkich działaniach związanych z projektem. Będą one również brane pod uwagę przez pracowników Euroregionu przy kształtowaniu przyszłych możliwości finansowania, takich jak fundusze małych projektów wspierane przez UE w ramach programu współpracy INTERREG VIA 21-27.

Źródła finansowania

Istnieją różnego rodzaju możliwości dofinansowania działań, które mogą być również wykorzystywane przez polsko-niemieckie partnerstwa związane z projektami. Poniższy przegląd przedstawia niektóre z tych możliwości, począwszy od Unii Europejskiej po źródła krajowe i fundacje prywatne.

Ministerstwo Finansów i Europy Brandenburgii prowadzi szczegółowy przegląd innych możliwości finansowania na swojej stronie internetowej (<https://mdfe.brandenburg.de/mdfe/de/europa/polen-und-brandenburg/>), która jest r

Fundusze Europejskie

Programy Citizens, Equality, Rights and Values (CERV)

Dla stowarzyszeń, instytucji edukacyjnych, miejsc pamięci itp.

Trzy priorytety:

- a) Sieci komunalne,
- b) Świadomość historyczna,
- c) Partnerstwa komunalne.

Bieżące nabory

Szczegółowe informacje na stronie podanej obok

www.eacea.ec.europa.eu

ERASMUS+	
Dla osób fizycznych w każdym wieku i organizacji w Europie	Fundusze na rzecz wspierania kształcenia ogólnego i zawodowego, młodzieży i sportu oraz kształcenia dorosłych
W zależności od kraju różne kryteria dofinansowania danych projektów	www.erasmusplus.de www.erasmusplusorg.pl

Horizont Europa	
Dla instytucji naukowych	Fundusze na badania naukowe i innowacyjność
Informacje o terminach dla programu dofinansowań badań naukowych i innowacyjności do 2027 r. można znaleźć na stronie podanej obok	www.horizont-europa.de www.kpk.gov.pl

INTERREG A	
Dla wnioskodawców z powiatów i miast bezpośrednio przy granicy oraz polskich województw przygranicznych. Obecny okres finansowania 2021-2027 pod nazwą INTERREG VI A	Fundusze na rzecz wspierania transgranicznych działań kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym edukację dorosłych, kulturę i turystykę, współpracę
Coroczne nabory od 2023 Szczegółowe informacje na stronie podanej obok	Dla projektów w Brandenburgii i Lubuskiem: www.interreg-brandenburg-polska.eu Dla projektów w Mecklenburg Vorpommern/ Brandenburgii und Zachodniopomorskiem: www.interreg6a.net

INTERREG Klein-Projekte-Fonds in den deutsch-polnischen Euroregionen	
Dla stowarzyszeń, organizacji, działaczy kulturowych, instytucji	Fundusze na ogólną współpracę społeczeństwa obywatelskiego, a w szczególności na kulturę i turystykę
Szczegóły jak złożyć wniosek Szczegółowe informacje na stronach podanych obok	www.euroregion-snb.de www.euroregion-viadrina.de www.pomerania.net

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Dla stowarzyszeń, instytucji,
organizacji itp.

Fundusze na polsko-niemieckie spotkania młodzieży
w sektorze szkolnym i pozaszkolnym

Wnioski o wymianę młodzieży
pozaszkolnej i szkolnej składa się za
pośrednictwem centralnych biur PNWM
w Euroregionach Pomerania, PRO
EUROPA VIADRINA i Sprewa-Nysa-Bóbr.

Informacje ogólne:
www.dpjw.org

Wnioski należy składać co najmniej trzy
miesiące przed rozpoczęciem projektu.
Więcej informacji można znaleźć na
stronach internetowych wymienionych
obok

Dla wnioskodawców w Niemczech:
www.pomerania.net

www.euroregion-viadrina.de

www.euroregion-snb.de

Dla wnioskodawców w Polsce:
www.pomerania.org.pl

www.euroregion-viadrina.pl

www.euroregion-snb.pl

Fundusze Krajowe w Polsce

Maluch+, Aktywna Tablica, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Posiłek w szkole i w domu, Otwarte Strefy Aktywności	
Dla instytucji, w szczególności szkół, samorządów i placówek oświatowych	Fundusze na dofinansowanie wymiany międzynarodowej, Wsparcie dla Polonii
Bieżące nabory	
Szczegółowe informacje na stronie podanej obok	
	www.gov.pl/web/edukacja/zadania-publiczne-ogloszenia

Fundusze Krajowe w Niemczech

Gemeinschaft für studentischen Austausch in Mittel- und Osteuropa e. V. (GFPS)	
Dla studentów, doktorantów i młodych dorosłych	Fundusze dofinansowujące współpracę międzynarodową ze szczególnym naciskiem na kraje Europy Środkowo-Wschodniej
Bieżące nabory	
Szczegółowe informacje na stronie podanej obok	
	www.gfps.org

Fundacja Sanddorf	
Dla instytucji publicznych itp. a także dotacje osobiste (stypendia dla uczniów i studentów)	Fundusze na wspieranie zdrowia, dobrobytu i Polsko-niemieckiego porozumienia międzynarodowego
Wniosek należy złożyć co najmniej trzy miesiące przed rozpoczęciem projektu.	
	www.sanddorf-stiftung.de/index.php?id=11

Projekty pilotażowe Edukacja kulturowa		
Dla instytucji kulturowych	Fundusze na wzmocnienie zasięgu i edukacji kulturowej oraz wspieranie różnorodności wśród pracowników, programów i odbiorców.	
Wnioskowanie do 31 Sierpnia	www.bundesregierung.de/ bregde/bundesregierung/ bundeskanzleramt/ staatsministerin-fuer-kultur-und- medien/kultur/kulturelle-teilhabe/ modellprojekte-foerdern/ modellprojekte-481804	

Polsko-niemiecka wymiana kulturowa		
Dla wszystkich gałęzi działalności kulturowej: stowarzyszeń kulturalnych, fundacji, muzeów itp.	Fundusze na pielęgnowanie i zachowanie języka, kultury i tradycji polskiej w Niemczech	
Wniosek należy złożyć do 30 września na następny rok lub do 31 marca na drugą połowę bieżącego roku.	www.bundesregierung.de/ breg-de/bundesregierung/ staatsministerin-fuer-kultur-und-medien/deutsch-polnischer- kulturaustausch-483620	

Program federalny „Kultur macht stark”		
Dla działaczy kulturowych, stowarzyszeń i organizacji	Fundusze na pozaszkolne projekty edukacji kulturalnej dla dzieci i młodzieży znajdujących się w gorszym położeniu pod względem edukacyjnym	
Informacje na temat aktualnych przetargów i terminów można znaleźć na stronie podanej obok	www.buendnisse-fuer-bildung.de/ buendnissefuerbildung/de/home/ home_node.html	
	www.gesellschaft-kultur-geschichte. de/plattform-kulturelle-bildung- brandenburg/kultur-macht-stark/	

Fundusze fundacyjne z Polski i Niemiec

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Dla wnioskodawców z dziedzin społeczeństwa, gospodarki, środowiska, edukacji, mediów/sektora publicznego, nauki i kultury

Fundusze na dofinansowywanie współpracy między polskimi i niemieckimi instytucjami

Wniosek należy złożyć co najmniej trzy miesiące przed rozpoczęciem projektu.

www.sdpz.org

Fundacja Deutsch-Polnische Wissenschaftsstiftung (DPWS)

Dla uniwersytetów i pozauniwersyteckich instytucji badawczych

Fundusze na wspieranie badań naukowych i porozumienia międzynarodowego

Terminy składania wniosków 2023:

Przetarg główny: 15 Listopada 2023

Uproszczony przetarg:
22 Maja, 1 Grudnia 2023

www.dpws.de

Fundusze fundacyjne w Niemczech

Fundacja F.C. Flick

Dla osób prawnych i stowarzyszeń posiadających zdolność prawną

Środki zwalczania ksenofobii, rasizmu i nietolerancji

Wnioski należy składać co najmniej dwa-trzy miesiące przed rozpoczęciem projektu.

www.stiftung-toleranz.de

Brandenburski Pierścień Młodzieżowy	
Dla zabytków będących własnością osób prywatnych, instytucji prywatnych, stowarzyszeń finansujących, parafii i gmin	Fundusze dofinansowujące edukację demokratyczną i sytuację życiową młodych ludzi w Brandenburgii
Bieżące wnioskowanie.	
Szczegółowe informacje na stronie podanej obok	
	www.ljr-brandenburg.de
Agencja Kraju Związkowego Brandenburgii ds. edukacji politycznej	
Dla stowarzyszeń, instytucji pozarządowych i non-profit, a także instytucji kształcenia ustawicznego	Fundusze dofinansowujące zrozumienie polityczne, refleksję nad historią i teraźniejszością oraz wzmacniające zaangażowanie demokratyczne
Wniosek należy złożyć co najmniej osiem tygodni przed rozpoczęciem projektu	
	www.politische-bildung-brandenburg.de/foerderung
Biuro Koordynujące „Tolerantes Brandenburg”	
Dla inicjatyw lokalnych	Fundusze na zwiększanie tolerancji, solidarności, demokratycznej integracji oraz eliminowania rasizmu i grupowej wrogości wobec ludzi.
Bieżące wnioskowanie	
Szczegółowe informacje na stronie podanej obok	
	www.tolerantes.brandenburg.de

Fundusze loteryjne i inne dotacje

Dla gmin, stowarzyszeń,
firm, fundacji itp.

Fundusze na projekty społeczne, humanitarne,
kulturalne, a także projekty transportowe, wystawy,
konferencje lub spotkania oraz projekty Brandenburgii
w kontekście międzynarodowym

O przyznaniu dofinansowania decydują
ministerstwa, więc możliwe jest również
składanie wniosków bezpośrednio za
pośrednictwem poszczególnych
ministerstw

www.lotto-brandenburg.de

Szczegółowe informacje na stronie
podanej obok

Ministerium für Soziales, Gesundheit,
Integration und Verbraucherschutz
des Landes Brandenburg:
[msgiv.brandenburg.de/msgiv/de/
service/foerderung-aus-
lottomitteln/#](http://msgiv.brandenburg.de/msgiv/de/service/foerderung-aus-lottomitteln/#)

Ministerium für Landwirtschaft,
Umwelt und Klimaschutz des Landes
Brandenburg:
[mluk.brandenburg.de/mluk/de/
service/foerderung/
fachuebergreifend/lottomittel/#](http://mluk.brandenburg.de/mluk/de/service/foerderung/fachuebergreifend/lottomittel/#)

Deutsche Stiftung für Engagement
und Ehrenamt:
[www.deutsche-stiftung-
engagementund-ehrenamt.de/
foerderdatenbank/lottomittel-
foerderungen-in-brandenburg/](http://www.deutsche-stiftung-engagementund-ehrenamt.de/foerderdatenbank/lottomittel-foerderungen-in-brandenburg/)

Formularz „Zapytanie partnerskie”

Dane kontaktowe

Nazwa instytucji / organizacji	
Dane kontaktowe (Kod pocztowy / Adres internetowy / Adres E-Mail)	
Dodatkowe dane kontaktowe (Oddział, poddział, Kod pocztowy / Adres internetowy / Adres E-Mail)	
Osoba do kontaktu 1	
Imię, nazwisko; funkcja	
Dane kontaktowe (Numer telefonu, Adres E-Mail)	
Osoba do kontaktu 2	
Imię, nazwisko; funkcja	
Dane kontaktowe (Numer telefonu, Adres E-Mail)	
Języki do komunikacji	

Autopromocja

Krótki opis instytucji / organizacji (Krótki opis, szczególnie w odniesieniu do zainteresowania / lub wcześniejszych działań w kontekście polsko-niemieckim)	
Zainteresowania współpracą w kontekście polsko-niemieckim (Krótki opis pomysłu / Impreza / projektu; z uwzględnieniem grupy docelowej, ram czasowych)	
Życzenia / Oczekiwania / uwagi dotyczące potencjalnego partnera (np. partner do konkretnego projektu, impreza lub partnerstwo długoterminowe, preferowane obszary tematyczne lub regiony itp.)	

Baza danych Mittlere Oder e.V. projektów realizowanych w latach 2016-2022
w ramach funduszu małych projektów programu współpracy
INTERREG VA Brandenburgia - Polska 2014-2020

Baza danych Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”
projektów realizowanych w latach 2016-2022 w ramach funduszu małych
projektów programu współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA (ER PEV; 2020a): Coaching VIADRINA -
Potencjały i bariery współpracy transgranicznej.

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA (ER PEV; 2020b):
Koncepcja edukacyjna Viadrina 21+.

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA (ER PEV; 2021):
Koncepcja rozwoju i działania Viadrina 21+.

Sarmiento-Mirwaldt, Katja (2016): Dokumentacja ze spotkania
z przedstawicielami Euroregionu Pomerania, Pro Europa Viadrina;
Sprewa - Nysa - Bóbr i Nysa - Nysa, 14.07.2016, Frankfurt nad Odrą.

Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o
dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisany w Bonn dnia 17 czerwca
1991 r. (RP / RFN; 1991).

Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Polen über
gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit (BRD / RP; 1991).

EUROREGIO
NPROEUROP
AVIADRINAE
UROREGIO
NPROEUROP
AVIADRINAE
UROREGION
PROEUROPA
VIADRINA

Euroregion PRO EUROPA VIADRINA

Zachodniopomorskie

	miasto
GORZÓW WIELKOPOLSKI		powiat
MIĘDZYRZECKI
	powiat
GORZOWSKI		powiat
SULECIŃSKI
	powiat
STRZELECKO-DREZDENECKI		powiat
ŚLUBICKI

0 7,5km 15km

Mittlere Oder e. V.

Członkowie

Amt Odervorland
www.amt-odervorland.de

Amt Seelow-Land
www.amt-seelow-land.de

DGB Berlin-Brandenburg
www.berlin-brandenburg.dgb.de

**Europa-Universität
Viadrina**
www.europa-uni.de

**Evangelischer Kirchenkreis
„An der Oder und Spree“**
www.evangelische-kirche-ffo.de

**Handwerkskammer
Frankfurt (Oder)**
www.hwk-ff.de

**Industrie- und Handelskammer
Ostbrandenburg**
www.ihk-ostbrandenburg.de

**Investor Center
Ostbrandenburg GmbH**
www.icob.de

**Landkreis
Märkisch-Oderland**
www.maerkisch-oderland.de

Landkreis Oder-Spree
www.landkreis-oder-spree.de

**Landschaftspflegeverband
„Mittlere Oder“ e. V.**
www.mittlere-oder.de

**Messe und Veranstaltungen
GmbH Frankfurt (Oder)**
www.muv-ffo.de

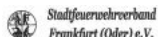
Stadt Frankfurt (Oder)
www.frankfurt-oder.de

Stadt Seelow
www.seelow.de

**Vereinigung der
Unternehmerverbände
in Berlin und Brandenburg e. V.**
www.uvb-online.de

**Stadtfeuerwehrverband
Frankfurt (Oder) e. V.**

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”

Członkowie

Bledzew

www.bledzew.pl

Lubiszyn

www.lubiszyn.pl

Santok

www.santok.pl

Bogdaniec

www.bogdaniec.pl

Lubniewice

www.lubniewice.pl

Skwierzyna

www.skwierzyna.pl

Cybinka

www.cybinka.pl

Międzyrzecz

www.miedzyrzecz.pl

Słonsk

www.slonsk.pl

Deszczno

www.deszczno.pl

Ośno Lubuskie

www.osno.pl

Słubice

www.slubice.pl

Dobiegniew

www.dobiegniew.pl

Powiat Gorzowski

www.powiatgorzowski.pl

Stare Kurowo

www.starekurowo.pl

Drezdenko

www.drezdenko.pl

Powiat Słubicki

www.powiatslubicki.pl

Strzelce Krajeńskie

www.strzelce.pl

Gorzów Wielkopolski

www.gorzow.pl

Powiat Sulęciński

www.powiatsulecinski.pl

Sulęcín

www.sulecin.pl

Górzycza

www.gorzycza.pl

Przytoczna

www.przytoczna.pl

Trzciel

www.trzciel.pl

Kłodawa

www.klodawa.pl

Pszczew

www.pszczew.pl

Witnica

www.witnica.pl

Kostrzyn nad Odrą

www.kostrzyn.pl

Rzepin

www.rzepin.pl

Zwierzyn

www.zwierzyn.pl

Krzeszyce

www.krzeszyce.pl

